

Quicksan Gaagweg naast 2 in Schipluiden

John Mulder

Colofon

Mulder, J. (2018): Quickscan Gaagweg naast 2 in Schipluiden. Ecologisch Adviesbureau Mulder, Beemte Broekland.

Opdrachtgever: Iv-Infra b.v.

Status rapport: concept

Datum rapport: 1 januari 2019

Aantal pagina's: 18.

Ecologisch Adviesbureau Mulder
Holhorstweg 4
7341 AC Beemte Broekland
telefoon: 055-3010085 / 06-30470511
e-mail: contact@ecologischadviesbureau.nl
internet: www.ecologischadviesbureau.nl

© 2018 Ecologisch Adviesbureau Mulder.

Ecologisch Adviesbureau Mulder is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Ecologisch Adviesbureau Mulder; opdrachtgever vrijwaart Ecologisch Adviesbureau Mulder voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

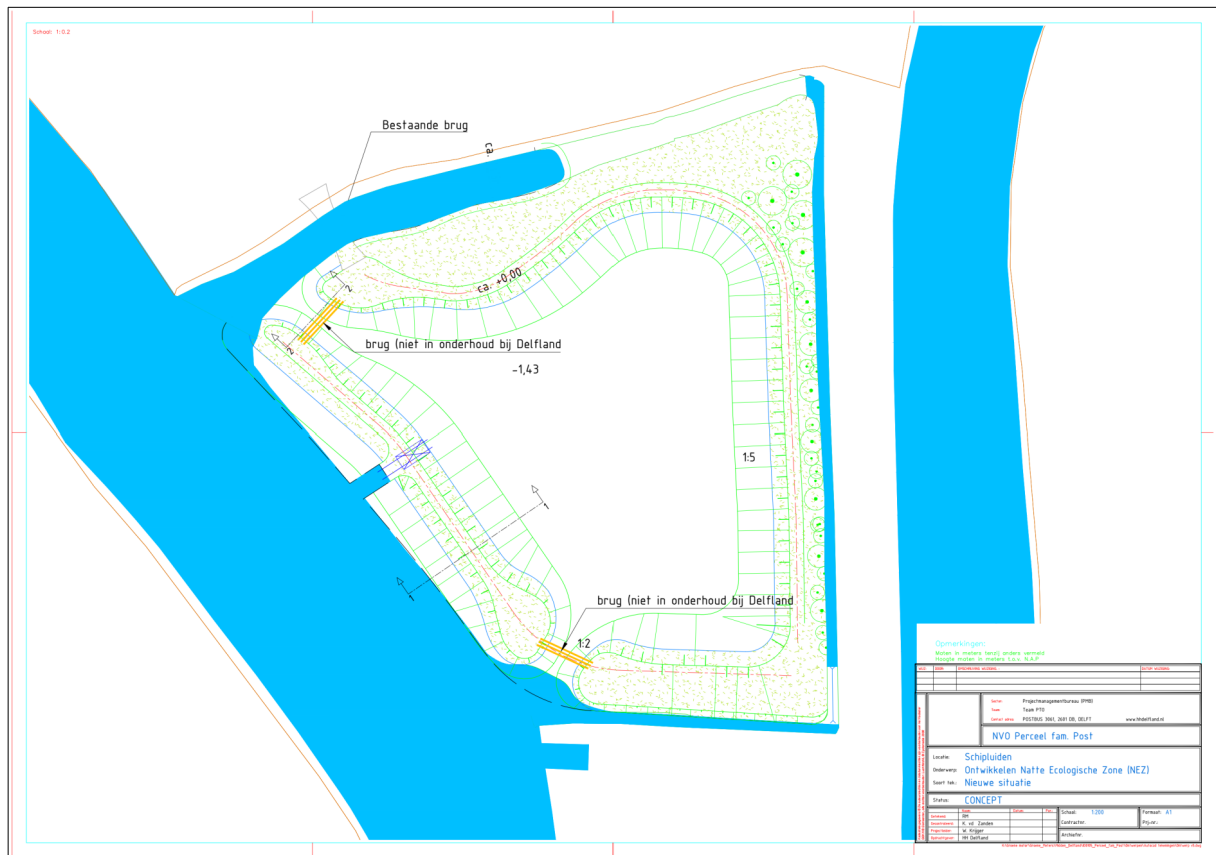
Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Korte kenschets project	4
1.2	Aanleiding rapportage	5
1.3	Doel rapportage	6
2	Wet Natuurbescherming	7
2.1	Wet Natuurbescherming	7
3	Bevindingen van het onderzoek	8
3.1	Soortbescherming	8
3.1.1	Bestaande kennis en bronnenonderzoek	8
3.1.2	Veldbezoek	8
3.1.3	Aanwezigheid van soorten	12
4	Toetsing aan de wet	14
4.1	Voorgenomen ingreep	14
4.2	Te verwachten effecten en overtredingen van verbodsartikelen	14
5	Maatregelen	16
5.1	Inleiding	16
5.2	Maatregelen	16
5.3	Ontheffing en aanvullend onderzoek	17
6	Conclusies	18

1 Inleiding

1.1 Korte kenschets project

Bij het Hoogheemraadschap van Delfland bestaat het concrete voornemen tot het aanleggen van een zogenaamde Natte Ecologische Zone (NEZ) op een perceeltje ten zuiden van het adres Gaagweg 2 in Schipluiden, het meest zuidelijke puntje van de Klaas Engelbrechtspolder. De geplande maatregelen betreft het inrichten als vispaaiplaats. Voor het inrichtingsplan zie afbeelding 1.

Afbeelding 1. Inrichtingsplan

Het plangebied is ongeveer 0,6 ha groot en ligt in de punt waar twee watergangen bij elkaar komen (Zijde en Vlaardingervaart), tegen de bebouwde kom van Schipluiden. Zie afbeelding 2.

Afbeelding 2. Plangebied en omgeving.

1.2 Aanleiding rapportage

De voorgenumen werkzaamheden hebben mogelijk negatieve effecten op (de leefgebieden van) aanwezige beschermde planten en dieren tot gevolg. Een aantal dier- en plantensoorten is beschermd via de Wet Natuurbescherming. Deze vereist dat de negatieve effecten op beschermde soorten flora en fauna als gevolg van de ingreep dienen te worden beoordeeld.

Indien blijkt dat er zich negatieve effecten dreigen voor te doen op beschermde soorten, dienen maatregelen te worden genomen om het behoud van de beschermde soort(en) te garanderen en om zorgvuldig te handelen ten aanzien van de soort(en). Indien deze maatregelen het behoud van de vaste rust- en verblijfplaats garanderen, is het niet noodzakelijk om een ontheffing aan te vragen voor het uitvoeren van de werkzaamheden. Er geldt echter een ontheffingsplicht als de functionaliteit van voortplantingsplaatsen of vaste rust- en verblijfplaatsen van een soort niet kan worden gegarandeerd door het nemen van mitigerende maatregelen. Voor gebiedsbescherming wordt op voorhand geen effect verwacht (planlocaties buiten beschermde gebieden en ook geen extern effect te verwachten).

1.3 Doel rapportage

Het is van belang dat bij projecten op gepaste wijze rekening wordt gehouden met beschermde soorten. Hiermee handelt men zorgvuldig ten aanzien van deze soorten en wordt voorkomen dat wettelijke regels overtreden worden en dat het project in de uitvoeringsfase kan worden stilgelegd.

Het doel van deze rapportage is om vroegtijdig te analyseren of er een ontheffing noodzakelijk is voor het overtreden van verbodsbepalingen van de wet als gevolg van de geplande ingrepen.

Een aantal relevante vragen dient te worden beantwoord:

- Komen er in (of nabij) het plangebied door de wet beschermde soorten voor?
- Is er van alle relevante soortgroepen voldoende informatie voorhanden om de situatie te kunnen beoordelen, of moet er nog aanvullend veldonderzoek verricht worden?
- Worden de aanwezige beschermde soorten als gevolg van de werkzaamheden tijdens de inrichtingsfase en/of als gevolg van de uiteindelijke inrichting negatief beïnvloed?
- Welke maatregelen kunnen genomen worden om de te verwachten negatieve effecten van de werkzaamheden tijdens de inrichtingsfase en/of de uiteindelijke inrichting op te heffen en/of te minimaliseren?
- Is het op basis van de bevindingen in deze rapportage nodig om een ontheffingsaanvraag in te dienen voor het overtreden van verbodsbepalingen uit de wet dan wel eerst soort- of soortgroepspecifiek veldonderzoek uit te voeren alvorens de situatie goed te kunnen beoordelen?

2 Wet Natuurbescherming

2.1 Wet Natuurbescherming

De Wet Natuurbescherming is van kracht vanaf 1 januari 2017. De wet beslaat gebiedsbescherming (Hoofdstuk 2, vergelijkbaar met de oude Natuurbeschermingswet), soortbescherming (Hoofdstuk 3, vergelijkbaar met de oude Flora- en faunawet) en bescherming van houtopstanden (Hoofdstuk 4, vergelijkbaar met de oude Boswet).

Deze quickscan beperkt zich tot de soortbescherming.

Hoofdstuk 3 uit de wet kent drie beschermingsregimes: voor soorten van de Vogelrichtlijn, soorten van de Habitatrictlijn en 'andere soorten'.

Artikel 3.1. (voor vogels) verbiedt het

- opzettelijk doden of vangen van vogels
- opzettelijk vernielen of beschadigen van vogelnesten, vogelrustplaatsen en vogeleieren of vogelnesten weg te nemen
- rapen van eieren van vogels en deze onder zich hebben
- opzettelijk storen van vogels

Het verbod om vogels opzettelijk te storen geldt niet wanneer dit niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de betreffende soort.

Artikel 3.5. (voor soorten uit de Habitatrictlijn) verbiedt het

- opzettelijk doden of vangen van dieren
- opzettelijk verstoren van dieren
- opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren
- beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren
- opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied

Artikel 3.10. (voor overige soorten) verbiedt het

- opzettelijk doden of vangen van dieren
- beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren
- opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied

3 Bevindingen van het onderzoek

3.1 Soortbescherming

Hier wordt in het kader van de Wet Natuurbescherming ingegaan op de aangewende bronnen en methode en de aanwezigheid van beschermde soorten in en in de directe nabijheid van het plangebied. De functie die het plangebied voor de aanwezige beschermde soorten kan vervullen wordt besproken.

3.1.1 Bestaande kennis en bronnenonderzoek

Door expert judgement is bekend dat beschermde soorten hier dienen te worden gezocht onder de soortgroepen vaatplanten, zoogdieren, vogels, vissen, amfibieën en ongewervelden. De Nationale Databank Flora en Fauna (Quickscanhulp) is tevens geraadpleegd.

Gezien de aanwezige habitat en de landelijke verspreiding is een aantal algemeen voorkomende zoogdieren als konijn, haas, veldmuis, woelrat, bosmuis, bruine rat, huisspitsmuis, vos, wezel, bunzing, mol en egel zeker te verwachten (allen voorkomend binnen 1 km afstand). De zeldzamere dwergmuis en hermelijn zijn ook bekend van de omgeving (binnen een kilometer). Op wat grotere afstand zijn aardmuis, dwergspitsmuis, boommarter en steenmarter bekend. Uit de regio is tevens het voorkomen van noordse woelmuis bekend (Vlaardingse Vlietlanden op een afstand van 3 tot 4 kilometer, verbonden door de Vlaardingervaart).

Enkele vleermuissoorten kunnen verwacht worden. Waarnemingen op korte afstand zijn bekend van gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis. Watervleermuis is iets verder waargenomen (1-5km). Het betreft dan uitsluitend de functie van foerageergebied, aangezien voor verblijf geschikte structuren niet voorhanden zijn.

Algemeen voorkomende amfibiesoorten als gewone pad, bruine kikker, groene kikkercomplex en kleine watersalamander zijn bekend van de omgeving (binnen een kilometer) en kunnen worden verwacht. De rugstreeppad is bekend van een afstand van 5-10km en is te herleiden tot de duinen. Een bonte verzameling gebiedsvreemde amfibiesoorten komt in de omgeving (1-5km) voor: vinpootsalamander, alpenwatersalamander, vroedmeesterpad en iets verder (5-10km) zelfs vuursalamander.

Het vóórkomen van kleine modderkruiper en bittervoorn is bekend van vrijwel de gehele provincie (vissenatlas.nl). Grote modderkruiper wordt pas gemeld op een afstand van 10-25km.

Meerdere vogelwaarnemingen zijn bekend van de omgeving (0-1km), waarvan de steenuil relevant is.

In vegetatierijke wateren in Zuid-Holland kan de platte schijfhoren voorkomen. Het voorkomen van overige ongewervelden kan op grond van verspreidingsgegevens worden uitgesloten.

Een aantal bijzondere planten komt voor op 5-10km en zijn waarschijnlijk te herleiden tot de Vlaardingse Vlietlanden of een van de heemtuinen binnen die afstand, zoals bokkenorchis, kluwenklokje en glad biggenkruid.

3.1.2 Veldbezoek

Een veldbezoek heeft plaatsgevonden op 16 december 2018. Hieronder worden de ter plaatse aangetroffen situaties gekarakteriseerd.

Het centrale deel van het perceel is grazig en was ten tijde van het bezoek zeer kort

gemaaid. Desalniettemin werden enkele bloeiende planten gezien: dotterbloem en gewone engelwortel. Het waterpeil was -3 tot +3cm t.o.v. het maaiveld. Het bodem- en vegetatietype deed denken aan een trilveen: een slappe bodem bestaande uit zegge- en gras- en moerasplantenwortels op water of slappe modder. Bij het lopen zak je een stukje weg in de venige bodem. Deels is er sprake van open water aan het oppervlak. Onduidelijk was of dit een relatie had met recente regens. Veenmossen werden niet gezien, wel andere mossen. Mogelijk gaat het om een restant rietveld. Zie afbeelding 3. Het lijkt erop dat zich hier een verlandingsproces heeft plaatsgevonden. Bewijzen voor open water op deze plek zijn op historische kaarten echter niet terug te vinden. Mogelijk zijn hier in het groeiseizoen bijzondere plantensoorten aan te treffen; naar verwachting echter geen beschermd.

De oostzijde van het perceel wordt begrensd door een greppel met daarbinnen een smalle rij wilgen en elzen.

De zuidzijde wordt begrensd door een op de weg doodlopende sloot (inham van de Zijde). Direct ten noorden hiervan ligt een houten pad op een verhoogd walletje. Deze structuur loopt om de hoek door langs de oever van de Zijde. Ten noorden van de sloot met pad ligt een smalle zone met jonge elzen en (knot)wilgen en een spaarzaam randje riet (zie afbeelding 4).

De westzijde bestaat uit het eerder genoemde houten pad met een oeverbeschoeiing van takkenbossen. De situatie rond dit pad is wat voedselrijker en er werd grote brandnetel gezien. In de Zijde worden meerdere, niet-beschermd vissoorten verwacht.

De noordzijde van het perceel wordt begrensd door een sloot (inham vanaf de Zijde) met ten zuiden ervan een bredere strook bos, bestaande uit vooral zwarte els en her en der es en wilg. Een deel hiervan heeft oppervlaktewater en doet denken aan elzenbroekbos.

In de noordwesthoek ligt een bruggetje naar het noordelijker perceel en staan wat oude bomen zoals twee paardenkastanjes, twee schietwilgen, een knotwilg en enkele essen. Om een aantal van deze bomen werden rood-witte linten gesignaleerd, evenals rond een deel van het elzenbosje. Mogelijk zijn deze bomen gemarkeerd t.b.v. een voorgenomen kap. Een deel van deze kap zou voor de realisatie van dit plan niet nodig zijn en behoort wellicht tot een ander plan. In de oude bomen zijn holtes te verwachten (deels zeker aanwezig) die geschikt kunnen zijn voor beschermd soorten als vogels (steenuil) en vleermuizen. Er zijn restanten aanwezig van een oud insteekhaventje met rails en voor een bootje. Het eerder genoemde houten pad buigt hier af naar het bruggetje. Zie afbeelding 5 en 6.

Afbeelding 3. Het centrale grasdeel met trilveenachtige bodem.

Afbeelding 4. Pad langs de zuidzijde.

Afbeelding 5. Noordwesthoek met afbuigend houten pad, twee paardenkastanjes, een holle knotwilg en wat jonge essen.

Afbeelding 6. Ernstig holle wilg.

3.1.3 Aanwezigheid van soorten

Er is een inschatting gemaakt van de geschiktheid van de op het perceel aanwezige structuren voor bijzondere soorten. Beschouwd zijn met name beschermde soorten en soorten die tot voor kort beschermd waren.

De omringende watergangen (Zijde en instekende sloten) lijken matig geschikt als voortplantingshabitat voor de op grond van bekende regionale verspreiding te verwachten algemeen voorkomende amfibiesoorten zoals gewone pad, bruine kikker, groene kikkercomplex (niet poelkikker) en kleine watersalamander. Beschermde en genoemde niet-gebiedseigen soorten amfibieën worden niet verwacht vanwege de afwezigheid van geschikt habitat.

Er is kans op broedsels van algemene broedvogels in de bomen en van water- en rietvogels langs de oevers van de Zijde. De oudere, holle bomen zijn mogelijk geschikt voor

steenuil en vleermuizen.

Algemene zoogdiersoorten komen hier zeker voor. Met name bosmuis, dwergmuis en huisspitsmuis worden hier verwacht. Kleine marterachtigen en egel kunnen hier foerageren. Vanwege de hoge waterstand zijn er echter weinig mogelijkheden om verblijfplaatsen uit te graven. Het terrein kent onvoldoende mogelijkheden om geschikt te zijn voor noordse woelmuis.

Er wordt mogelijk gefoerageerd door de algemene soorten vleermuizen en mogelijk door door watervleermuis boven het water van de Zijde. Grotere vleermuisverblijfplaatsen kunnen vrijwel uitgesloten worden, maar mogelijk kunnen er individuele dieren in de oudere holle bomen verblijven.

Het voorkomen van de platte schijfhoren in het plangebied kan grotendeels worden uitgesloten omdat de submerse watervegetatie niet of nauwelijks is ontwikkeld in de Zijde, de beide sloten blijven intact.

Aanwezigheid van de voormalig beschermde soorten rietorchis en brede orchis valt niet uit te sluiten. Thans nog beschermde vaatplanten worden niet verwacht.

De bevindingen van het veldbezoek (waarnemingen, habitatsgeschiktheidsonderzoek en bronnen) brengen het volgende beeld naar voren: de mogelijkheid is reëel dat binnen het plangebied zich beschermde soorten ophouden. Het betreft dan met name broedvogels, amfibieën en zoogdieren. De aard van de aanwezige structuren maakt het mogelijk dat deze soorten hun leef- en voortplantingsgebied inclusief vaste verblijfplaats hier kunnen hebben.

4 Toetsing aan de wet

4.1 Voorgenomen ingreep

Een groot deel van het perceel zal afgegraven moeten worden om de vispaaiplaats te realiseren. Dit betreft vrijwel het gehele grazige deel en een deel van het elzenbosje in het noorden. Er worden twee doorsteken gemaakt. In de noordwesthoek en in de zuidwesthoek komen open verbindingen naar de Zijde, waarover bruggetjes worden aangebracht. Rondom de paaiplaats wordt een wal met vier meter breed onderhoudspad (menggranulaat op wegendoek) aangelegd. Een en ander gebaseerd op onder andere het concept schetsontwerp, het inrichtingsplan wijkt daar in geringe mate van af.

4.2 Te verwachten effecten en overtredingen van verbodsartikelen

In deze paragraaf worden de mogelijk optredende effecten van de geplande activiteiten getoetst aan de wet. Anders gezegd: het effect van de geplande activiteiten op de eventuele potentie/functie van het projectgebied voor beschermde flora en fauna wordt getoetst.

Effecten van ruimtelijke ingrepen kunnen bv. bestaan uit het verstoren (menselijke aanwezigheid, geluid, stof, trillingen etc.) en/of doden van individuen en aantasting van kwaliteit en kwantiteit van leefgebied, isolatie van populaties e.d. Bij een beoordeling dient ook de omgeving betrokken te worden. De effecten zijn te verdelen in directe effecten tijdens de werkzaamheden (kortetermijneffecten) en effecten op de langere termijn door het gebruik.

Bij mogelijke permanente invloeden kan gedacht worden aan mogelijke afname/verdwijnen van beschermde vaste rust- of verblijfplaatsen en/of jaar rond beschermde nesten, het vernielen/verdwijnen van beschermde soorten en het aantasten van de kwaliteit van het leefgebied van beschermde soorten in de directe omgeving door het gebruik. Negatieve langetermijneffecten worden niet verwacht; de NEZ verhoogt de natuurwaarde juist.

Onder kortetermijneffecten zijn de effecten te scharen die tijdens het aantasten of verwijderen van bestaande structuren op kunnen treden (aanlegfase).

Bij de aanleg zal de gehele grazig-moerassige vegetatie worden vergraven (water) of opgehoogd (wal). Dus alle mossen, grassen, kruiden en aanwezige ongewervelden zullen mogelijk het loodje leggen. Naar verwachting bevinden zich hier geen beschermde soorten onder. In de periode april-oktober kunnen, zolang nog niet gemaaid is, hier ook amfibieën aanwezig zijn. Het betreft alleen soorten waarvoor een vrijstelling geldt. Een deel van de opgaande vegetatie wordt ook gerooid. Hierin kunnen nesten van broedvogels aanwezig zijn. Nesten in functie van vogels mogen niet verstoord worden. Versturende ingrepen tijdens het broedseizoen van vogels hebben desastreuze gevolgen voor de zich in het nest bevindende eieren of jongen. De effecten kunnen variëren van vernieling of beschadiging van nesten met verlies van de functionaliteit (art. 3.1 lid 2) tot (in-)directe doding (art. 3.1 lid 1). Maatregelen ter voorkoming van verstoring tijdens het broedseizoen zullen daarom nodig zijn. Overtreding van artikel 3.1 vierde lid (opzettelijke verstoring) gaat niet op als de verstoring geen wezenlijke invloed heeft op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort(en). Dat laatste wordt niet verwacht.

Effecten op vissen en zich voortplantende of opgroeiende amfibieën kunnen bij het werken in het water optreden. Het kan daarbij gaan om algemene verstoring (verjaging) en verstoring van voortplanting of voortplantingsproducten (eieren, broed) of larven. Incidentele doding van individuen valt ook niet geheel uit te sluiten. Alle te verwachten vissen zijn echter met door de Wet Natuurbescherming niet (meer) beschermd. Voor vissen zijn enkele maatregelen te noemen om te voldoen aan de zorgplicht in het bijzonder voor kleine

modderkruipers die zich in tegenstelling tot andere soorten niet in veiligheid stellen maar in de bodem verschuilen. De te verwachten amfibieën zijn door het bevoegd gezag voor ruimtelijke ingrepen vrijgesteld van relevante verbodsartikelen en hiervoor geldt uitsluitende de zorgplicht. Ditzelfde geldt voor de te verwachten algemene grondgebonden zoogdieren. In het kader van de zorgplicht kunnen enkele maatregelen aangeraden worden (zie hoofdstuk 5).

Bij vleermuizen kan gedacht worden aan beïnvloeding van foerageren van dieren boven de vegetatie of van watervleermuis boven de Zijde, maar de ingrepen zijn zeer lokaal en relatief gering (ten opzichte van de in de regio legio aanwezige wateren), zodat van een significant effect niet uitgegaan kan worden. Tevens zijn de vleermuizen 's nachts actief wanneer de werkzaamheden niet plaatsvinden. Maatregelen ter voorkoming van verstoring worden voorgesteld.

5 Maatregelen

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de maatregelen besproken welke noodzakelijk zijn om de functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaatsen te garanderen en zorgvuldig om te gaan met aanwezige beschermde soorten. Tot slot wordt ook ingegaan op de vraag of een ontheffing noodzakelijk is voor het uitvoeren van de verrichtingen.

5.2 Maatregelen

De te verwachten algemene broedvogels, zoals watervogels en in struweel en bomen nestelende soorten, vallen onder de categorie niet-jaarrond beschermde nesten. Een mogelijke maatregel ter voorkoming van overtreding van verbodsartikelen is vermijding van de kwetsbare periodes. Het broedseizoen van de te verwachten soorten loopt van half maart tot half juli. Maatgevend is slechts de daadwerkelijke aanwezigheid van nesten in gebruik. Het preventief ongeschikt maken voor broeden of een ontmoedigingsbeleid voor vestiging is toegestaan. Het van tevoren verwijderen van geschikte structuren om in te broeden is dus raadzaam indien in de broedperiode gewerkt moet worden. Indien de wens bestaat de werkzaamheden binnen de periode waarin mogelijk broedgevallen aanwezig kunnen zijn uit te voeren, kan dat alleen doorgang hebben indien een deskundige heeft vastgesteld dat op dat moment geen in gebruik zijnd nest aanwezig is. Voor broedende oever- en watervogels dient dan een afstand van minimaal 5 meter tot het nest aangehouden te worden overeenkomstig de gedragscode van de waterschappen en met de werkzaamheden daar te wachten tot oudervogels en jongen geen gebruik meer maken van het nest. Voor steenuil die in boomholtes zou kunnen broeden geldt jaarrond bescherming. Hiervoor is dus geen periode aan te wijzen waarbinnen de nestplaats verstoord zou mogen worden.

Nachtelijke verlichting en obstructie van de watergang door materieel kunnen verstorend werken voor vleermuizen (foerageren en vliegroute). Dit dient voorkómen te worden. Indien nachtelijke verlichting echt nodig is, kan gebruik worden gemaakt van de minst verstorende kleur licht (rood/amber). Verblijfplaatsen zouden aanwezig kunnen zijn in een van de holle bomen. Deze plaatsen zijn in dat geval jaarrond beschermd.

Bij 'mass breeders' als bruine kikker en gewone pad kunnen in het voorjaar concentraties van eieren en larven aangetroffen worden in het water. Bij constatering van concentraties van eieren (eiklumpen en eisnoeren) en larven van amfibieën in het water (hier te verwachten in de periode eind maart en april) dienen deze voorzichtig te worden verplaatst tot buiten de gevarenzone.

Het uitvoeren van specifieke maatregelen ter voorkoming van verstoring van algemene grondgebonden zoogdiersoorten als veld- en bosmuis e.d. (door vergraven van bodem met mogelijke holen), wordt niet als reëel of in verhouding stand tot het belang en omvang van de ingreep gezien.

Als de bodem van een watergang vergraven wordt (bv. bij de realisatie van de inlaat), dient de bovenste sliblaag eerst verwijderd te worden en op land uitgespreid te worden zodat exemplaren van kleine modderkruiper met de hand gered kunnen worden. Hiervoor wordt gewoonlijk naast de machinist een tweede persoon ingezet. De dieren worden met de hand of een klein netje geschept en tijdelijk in een container met water verzameld en binnen een redelijke termijn uitgezet in ongestoord water. Van de overige vissoorten wordt verwacht dat deze zich na de eerste beroering van het water zelf in veiligheid kunnen brengen. Een alternatief voor deze methode is het wegschuiven van de sliblaag naar een deel waar geen werkzaamheden plaatsvinden.

De zorgplicht houdt in dat werkzaamheden die nadelige gevolgen hebben in beginsel achterwege gelaten worden of, indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden geveegd, maatregelen genomen worden om schade zoveel mogelijk te voorkómen. Het bevoegd gezag heeft in geval van onzorgvuldig handelen de mogelijkheid om handhavend op te treden door een last onder dwangsom of last onder bestuursdwang op te leggen waardoor de werkzaamheden kunnen worden stil gelegd. Het is aan de opdracht verlenende en/of uitvoerende partij om te beslissen of de voorgestelde maatregel in redelijkheid kan worden geveegd en of optreden van het bevoegd gezag geriskeerd wordt. Tot voor kort was deze werkwijze van redden van individuen gebruikelijk onder de bescherming van de Flora- en faunawet.

Indien tijdens de uitvoering van de werkzaamheden tegen beter weten in onverhoopt toch vogelnesten tegengekomen worden, dienen de werkzaamheden direct gestopt te worden en verdient het aanbeveling een ter zake kundige oftewel een ecologisch adviseur te betrekken bij de beoordeling of er effecten optreden en hoe hier mee om te gaan.

5.3 Ontheffing en aanvullend onderzoek

Bij inachtneming van de voorgestelde maatregelen zijn voor de voorgenomen werkzaamheden volgens voorliggend plan geen effecten te verwachten op de functionaliteit van vaste rust- of verblijfplaatsen van de meeste beschermde soorten.

Er is echter nog onduidelijkheid over eventuele nesten/verblijfplaatsen van steenuil en vleermuizen in de aanwezige boomholtes. Hiertoe zou nader onderzoek ingezet moeten worden alvorens het vóórkomen van deze soorten uitgesloten kan worden.

6 Conclusies

Ten behoeve van geplande activiteiten in het plangebied is een quickscan uitgevoerd naar onder de Wet Natuurbescherming beschermde flora en fauna.

Op basis van de quickscan kunnen effecten op beschermde soorten niet worden uitgesloten.

Geconcludeerd wordt, dat problemen gerelateerd aan deze wet zich mogelijk voor kunnen doen bij het zonder meer ten uitvoer brengen van geplande activiteiten, maar dat met de juiste maatregelen deze grotendeels voorkómen kunnen worden.

Er bestaat nog onduidelijkheid over het vóórkomen van steenuil en vleermuizen. Hiervoor zal aanvullend onderzoek nodig zijn.

Voor de aangetoonde of aannemelijk gemaakte soorten zijn de volgende maatregelen te nemen om overtreding van de wet te voorkomen of te voldoen aan de zorgplicht (zie ook 5.2):

- Graaf-, rooi- en inrichtingswerkzaamheden in het water en op het land vinden in principe plaats in de periode tussen 15 juli en 15 maart i.v.m. broedvogels (vermijding overtreding) en amfibieën (zorgplicht);
- Vernietiging van potentieel broedbiotoop buiten de hierboven aangegeven periode, dus in de indicatieve broedperiode, kan in uitzonderlijke gevallen uitgevoerd worden indien er bv. geen functionele nesten van vogels aanwezig zijn. Dit kan een ter zake kundige vaststellen. Ook is het preventief voorkómen van nestelen toegestaan;
- Concentraties van eieren en larven van amfibieën kunnen daarbij dan wel vanaf half maart aangetroffen worden. Deze dienen voorzichtig verplaatst te worden tot buiten de gevarenzone. Dit wordt bij voorkeur door een ter zake kundige uitgevoerd;
- Kleine modderkruipers dienen handmatig gered te worden uit de op de oever uitgespreide bagger of de sliblaag wordt weggeschoven uit het werkgebied;
- Fysieke obstructie van watergangen en nachtelijke verlichting dienen te worden voorkómen of aangepast licht wordt gebruikt i.v.m. vleermuizen;
- Indien tijdens de uitvoering van de werkzaamheden tegen beter weten in onverhoopt toch beschermde dieren tegengekomen worden, dienen de werkzaamheden direct gestopt te worden en verdient het aanbeveling een ter zake kundige oftewel een ecologisch adviseur te betrekken bij de beoordeling of er effecten optreden.

Bovenstaande maatregelen (uitgewerkt en onderbouwd in Hoofdstuk 5) dienen beschouwd te worden als dwingende voorwaarden waaraan alle partijen zich dienen te conformeren.

Het is aan te raden een werkprotocol op te stellen en/of een ter zake deskundige aan te stellen voor ecologische begeleiding.

De situatie van steenuil en vleermuizen is nog niet duidelijk. Voor de overige soorten geldt: mits gehouden wordt aan de genoemde maatregelen is een ontheffing niet nodig voor deze beschermde soorten.